

STEPS TO DEVELOP THE ENTREPRENEURSHIP SPIRIT OF RURAL PUBLIC

Ehlinaz TORUN KAYABAŞI*

* Doç.Dr. KOÛ Arslanbey MYO,Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü ehlinaz@gmail.com

Copyright © 2019 Ehlinaz TORUN KAYABAŞI. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

In today's conditions, it causes the economic problems of the countries in parallel to the population increases. For this reason, rapid change in economic, social, cultural and technological areas in the globalized world has made development more important today. Developing the entrepreneurial spirit is an important factor to ensure that rural residents are entrepreneurs and to keep the rural population in place to reduce the increasing population pressure in cities, especially in developing countries.

In this study, entrepreneurial spirit and ways of developing entrepreneurial spirit were investigated. Ways of encouraging the entrepreneurship of rural people have been explored. Entrepreneurship spirit affects many factors starting from childhood, the environment where the individual grows, socio-cultural structure, education, economic developments, state policies, financial resources as entrepreneurship infrastructure, physical infrastructure, management skills, technology and the openness of the internal market. With this study, suggestions have been made for the rural people to develop the spirit of entrepreneurship.

Keywords: *Entrepreneur, Entrepreneurial Spirit, Rural Development, Rural Public, Entrepreneurship*

JEL KODLARI

L26 – Entrepreneurship

P25 - Urban, Rural, and Regional Economics

Q01 - Sustainable Development

R11 - Regional Economic Activity: Growth, Development, Environmental Issues

KIRSAL HALKIN GİRİŞİMCİLİK RUHUNU GELİŞTİRME ADIMLARI

ÖZET

Günümüz şartlarında ülkelerin nüfus artışlarına paralel ekonomik sıkıntılarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu nedenle küreselleşen dünyada ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik alanlardaki hızlı değişim, günümüzde kalkınmayı daha önemli hale getirmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde şehirlerdeki artan nüfus baskısını azaltmak için kırsalda yaşayanların girişimci olmalarını sağlamak ve kırsal halkın yerinde kalmasını sağlamak için girişimci ruhunun geliştirilmesi önemli bir etkidir.

Çalışmada girişimci ruhunun ne olduğu ve girişimci ruhunun geliştirilmesinin yolları araştırılmıştır. Kırsal halkın girişimciliğinin teşvik edilmesinin yolları irdelenmiştir. Girişimcilik ruhu çocukluktan başlayan, bireyin yetiştiği ortam, sosyo-kültürel yapı, eğitim, ekonomik gelişmeler, devlet politikaları, girişimcilik altyapısı olarak finans kaynakları, fiziksel alt yapı, yönetim becerileri, teknoloji ve iç pazarın dışa açık olması gibi pek çok faktör etkilemektedir. Bu çalışma ile kırsal halkın girişimcilik ruhunu geliştirmesi için öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimci, Girişimci ruhu, Kırsal kalkınma, Kırsal halk, Girişimcilik*

1. GİRİŞ

1.1. Girişimciliğin Tanımı ve Doğuşu

Girişimci kavramının herkes tarafından bilinen ilk tanımı, 18. Yüzyılın başlarında Richard Cantillon'un yaptığı tanımdır. Cantillon, 1755 yılında basılan “Essai sur la nature du commerce en general” adlı eserinde, girişimcinin risk alma özelliğine vurgu yapmaktadır. Girişimci kavramı Fransız iktisatçı Jean Baptiste Say tarafından da kullanılmıştır. Say Cantillon'un tanımını geliştirerek; “girişimcinin risk üstlenme kadar üretim faktörlerini örgütlenme ve yönetme niteliklerine de sahip olması gerektiği” üzerinde durmuştur (Hisrich & Peters, 1995: 6).

Girişimciliği, Schumpeter, (1961) “The Theory of Economic Development” adlı kitabında girişimciyi yeniliği sunan birey olarak tanımlamıştır. Schumpeter tarafından yapılan bu tanımlamaya (Aidis, 2003; 4) vurgu yapılmıştır. Ayrıca, Schumpeter girişimcinin, özünde bilindik çalışma kalıplarından sıyrılıp yeni bir tarz oluşturarak çalışmasını sürdürdüğünü belirtmiştir (Kuratko & Hodgetts, 2001: 29).

Girişimcilik teorisine önemli katkılarda bulunan (Hisrich & Peters, 2001: 9) **girişimciyi**; “emek, hammadde ve diğer varlıkları daha büyük değer/imkân yaratacak şekilde bir araya getiren kişi” olarak tanımlamaktadırlar. **Girişimciyi**, “kaynaklar konusunda öngörüle bulunarak işi planlayan, insan kaynaklarını örgütleyerek girdilerin işlenmesini sağlayan ve elde edilen çıktıyı da kârlılık yaratacak biçimde tüketicilerin kullanımına sunma becerisini gösteren kişi” şeklinde tanımlamak da mümkündür (Silve & David , 1983) .

Günümüzde “**girişimcilik doğuştan mıdır, yoksa sonradan mı oluşur?**” tartışmaları yapılırken, insanın girişimci olarak doğmadığı; var olan potansiyelin kültürel, sosyolojik, psikolojik, politik, ekonomik ve çevre faktörleri ile bireylere kazandırıldığı inancı yaygınlaşmıştır.

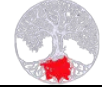
İnsanda girişimciliğin etkileri genetik olarak var olabilir. Ancak ailenin, çevrenin ve eğitimin de girişimci kişiliğin oluşmasında çok önemli etkenler olduğunun bilinmesi gerekir. Bir kişinin girişimci olabilmesi için birtakım niteliklere sahip olmayı gerektirdiği çeşitli araştırmacılar tarafından ileri sürülmektedir. Pek çok çalışmada girişimcinin özelliklerinden bahsedilmesine rağmen, literatürde genel kabul gören bir özellikler listesi görmek ve oluşturmak oldukça zordur. Oluşturulmuş özellikler üzerinden araştırmalara yönelmek yerine girişimci örneklemeleri üzerinde nitel araştırmalar ile mevcut şartlarda girişimcinin sahip olması gereken özellikleri tespit etmek daha önemlidir.

1.2. Girişimciliğin Önemi

Girişimcilik sadece bir ekonomik değer değil aynı zamanda, toplumsal ve kültürel bir görüngüdür. İktisadi süreçteki rolüne paralel olarak toplumsal yapıda da, değişimci/yenilikçi bir sürecin başlatıcısı durumundadır. Girişimcilik, sosyal ve kültürel yapının imkânlarıyla yakından ilişkilidir. Bazı sosyal yapılar, girişimci ruh ve kültürü baskımlarken, bazıları teşvik eder. Girişimci kültür, gelişme ve kalkınma için zengin bir potansiyel taşır.

Girişimcilik, bir iş fikrine sahip olarak pazardaki fırsatları değerlendirmek amacıyla sermaye, doğal kaynak ve emek gibi faktörlerin bir araya getirilerek işletilmesiyle ilgili faaliyetlerdir. Önemli olan bu faktörleri harekete geçirecek ortam ve koşulları yaratarak katma değeri yüksek ürünler üretmektir. Tamda bu noktada girişimcilik oldukça önemli olmaktadır.

Girişimciliğin **ekonomik ve sosyal fonksiyonu** olmak üzere temel iki önemli fonksiyonu vardır.

Girişimciliğin ekonomik alandaki fonksiyonları;

♣ İstihdam hacminin genişletilerek işsizliğin önlenmesinde, ♣ Ekonomik büyümenin hızlandırılmasında, ♣ Yeni endüstrilerin doğmasında (Carree & Thurik, 2010; Van Praag & Versloot, 2007).

♣ Refah düzeyinin yükseltilerek geniş bir toplumsal tabana yaygınlaştırılmasında ve orta sınıfın güçlendirilmesinde (İlhan, 2005)

♣ Bölgesel gelişmişlik farklarının ortadan kaldırılmasında ya da azaltılmasında (Özkul & Dulupçu, 2007) göre işlevseldir.

Bütün bunlar yerel ve kırsal kalkınmanın da temel fonksiyonlarını oluşturmaktadır. Kırsal ve kentsel kalkınmada, devletin yatırımlarının yanı sıra girişimci diye tanımladığımız yerel ve özel aktörlerin (Müteşebbislerin) yatırımlar yapmasıyla mümkün olabilir.

Girişimciliğin sosyal alandaki fonksiyonları;

♣ Birçok teknolojik buluşun toplumun yararı için yenilikçi ürün ya da hizmetlere dönüştürülmesinde (Acs & Varga, 2005) göre ♣ Değer yaratmada, ♣ Toplumsal yapıda da değişimci/yenilikçi bir sürecin başlatılmasında, ♣ Girişimciliğin risk üstlenme, yenilikçi ve öncü olma niteliğinden dolayı tüm toplumların değişim ve gelişim süreçlerinde etkilidir.

OECD tarafından gerçekleştirilen çalışmalar, girişimciliğin temelini şu üç ana faktörde görür: ***Altyapı koşulları, devlet programları, kültürel davranışlar ve tutumlar*** (OECD, 2001). Girişimcilik konusunda çalışan uluslararası kuruluşlardan olan Babson College ve London Business School tarafından oluşturulan ***Dünya Girişimcilik Platformunun (GEM) yaptığı çalışmaya göre***, girişimciliği belirleyen etmenler ***ülke altyapısı ve girişimcilik altyapısı*** olarak iki grupta toplanabilir.

Ülke altyapısında incelenen konular şunlardır: ekonominin dışa açıklığı, devletin rolü, finans sektörünün etkinliği, teknoloji yoğunluğu, fiziksel altyapı, yönetim becerileri, esnek işgücü pazarı, yasal kurumlar, ekonomik büyüme, sosyal, politik ve kültürel ortam.

Girişimcilik altyapısını oluşturan faktörler ise şöyle sıralanmıştır: Finans, devlet politikaları, devlet programları, eğitim, Ar-Ge transferi, ticari altyapı, iç pazarın dışa açık olması, fiziksel altyapı ve kültürel normlar (GEM, 2010).

Hükümetlerin yukarıda belirtilen alt yapıları oluşturmasıyla kırsalda veya kentteki tüm girişimcileri harekete geçirerek kalkınmada önemli bir yapı taşı olan özellikle kırsal kesimin kalkınmasına katkı koyacaktır.

1.3. Girişimcilik Ruhu ve Girişimcinin Özellikleri

Girişimci ruh çocukluktan başlayan ve süreç içerisinde aile, çevre ve sosyal çevre, eğitimle şekillenmektedir. Girişimcilerin taşıdıkları kişilik özellikleri ile ilgili birçok farklı görüş bulunmaktadır.

Değişik araştırmacılar tarafından girişimcilerin; yenilikçi (Herron, 1992; Geisler, 1993; Drucker, 1998; Daft, 2005; Hisrich, Peters, & Shepherd, 2005; Hitt, Black, & Porter, 2005; Küçük, 2005), ***risk alan;*** (Hewison & Badger, 2006), ***değişim odaklı*** (Luchsinger & Bagby, 1987) ***fırsatlara odaklanmış*** (Corbett & Hmieleski, 2005) ***ve yaratıcı*** oldukları belirtilmiştir. Bunların yanında girişimcilerin sahip olduğu özelliklerle ilgili olarak, daha düşük oranda, ***gelişmiş iletişim becerisi, proaktiflik, vicdanlılık*** (conscientiousness), ***yüksek başarı güdüsü ve kararlarında ısrarcı olma*** yer almaktadır.

Koh, (1996) çalışmasında girişimciliğin **temel psikolojik özelliklerini**; **başarma ihtiyacı, içsel kontrol hissiyatı, risk alma eğilimi, belirsizliğe karşı tolerans, kendine güven ve yenilikçi düşünebilme** olarak belirtmiştir.

Yapılan araştırmalarda düşük oranlı görülen girişimci özelliklerinin de diğer özellikler yanında girişimcide bulunması gerektiği ve günümüz de daha ön plana çıktığı görülmektedir. **Bunlar ise**; Üretim faktörleri arasında yer alan **toprak, emek, sermaye ve teknolojiyi bir araya getiren, risk alan, yenilikleri yakalayan, fırsatları değerlendiren** ve dolayısıyla ülke ekonomilerinin motor görevini üstlenen üretim faktörü **girişimciliği** (Eren, Tutar, Tutar, & Çisil, 2012).

Girişimcilerin, girişimci ruhunun harekete geçebilmesi kişisel özellikleri yanında ulusal ve uluslararası hükümet program ve politikaların etkili olduğu söylenebilir. Yani bütün bu faktörler girişimciliği güdüleyen faktörler olarak adlandırılabilir.

Bir kişi de girişimci ruhu olması gereken üç temel faktörden bahsedilebilir.

Bunlar;

- ✓ *Yetenek,*
- ✓ *Cesaret ve*
- ✓ *Bilgidir.* Bu faktörler kullanarak yeni ve sürdürülebilir ürünler üretilebilir.

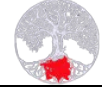
Girişimci ruhu daha da geniş kapsamda değerlendirir isek girişimcide bulunması gereken özellikler şu şekilde sıralanabilir.

- ✓ *Girişimci ruha sahip kişi kendine güven duymalı,*
- ✓ *Başkalarının olumsuz düşüncelerini aldırılmamalı,*
- ✓ *Daima iyimser ve fikir sahibi olmalıdır.*
- ✓ *Yaratıcı,*
- ✓ *Yenilikçi,*
- ✓ *Risk alabilen,*
- ✓ *Başarı ve sonuç odaklı,*
- ✓ *Fırsatları değerlendirebilen*
- ✓ *Yaptığı işi seven,*
- ✓ *Proaktif biri olmalıdır.*

Başka bir deyişle; Girişimci Ruhunu şöyle tanımlayabiliriz: Başkalarının baktığı ama göremediği, iş fırsatlarını “önceden sezip-algılayıp”, bunları birer “iş fikrine” dönüştürme **istek ve enerjine, cesaretle ile risk almaya yatkın olunmasıdır.**

Girişimci ruha sahip olanlar;

- Sürekli yeni fikirler üretirler. Yaratıcıdırılar.
- Sentez ve analizler yapar. İş fikrini yaratıcı başka fikirlerle desteklerler.
- İş fikrini zihinsel olarak yorumlar ve evirir-çevirir, değiştirir, dönüştürürler.
- İş fikrine en ideal formu kazandırmak için yeni düşünceler ve fikirler yaratırlar.
- İş yapabilmek ve süreklilik kazandırmak için kaynaklar bulurlar.

- Kaynakları iş fikrinin hayata geçirmek için birleştirirler.
- Ürün ve hizmet geliştirmeye adanmış bir düşünce yapısı taşırlar.
- Ürün ve hizmet fikirlerini olgunlaştırır, bilgi ile destekler, standardize ederler.
- Piyasaları iyi koklar ve ürettiği ürünleri ve hizmetleri fiyatlandırır ve pazarlar bularak tüketicilerin yararına sunarlar.

1.4. Kırsal Kalkınmada Yerel Girişimcilerin Önemi

Dünyadaki bütün ekonomilerinin gelişmesinde devlet yatırımlarının yanı sıra özel sektör yatırımlarının da oldukça önemli katkısı bulunmaktadır. Devlet yatırımları gibi özel sektör veya bireysel yatırımlar ülke ekonomisine katma değer yaratmak üzere tüketici istek ve ihtiyaçlarına yönelik üretim yaparak ülkenin kalkınmasına rehberlik ederler. Ülke ekonomisinin gelişmesi kırsaldan başlayarak kentlere doğru bir seyir takip eder. Özellikle geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde kırsal halkın kalkınma oldukça önem arz eder. Kırsaldaki üretim sanayinin hammaddesinin alt yapısını oluşturarak katkı sağlar. İşte bu noktada kırsal halkın girişimci ruhunu harekete geçirmek ve girişimciliği teşvik etmek devlete, hükümetlere önemli sorumluluklar yükler. Hükümetlerin kırsal kalkınma politikaları doğru bir planlama ve programlar yapması ile mümkün olabilir.

Kırsal ve kentsel çevrede bulunduğu bakılmaksızın tüm toplumlar değişmektedir. Kalkınma, bulunulan durumdan ya da bir önceki konumdan hareket ederek, değişime girmeyi öneren dinamik bir kavramdır. Kalkınma üzerinde en çok tanın yapılan kavramlardan biri olup, bir ülkenin yapısal niteliklerinin olumlu yönde değişimidir. Kalkınma sürecinin üç elemanı bulunmakta ve bunlar ülkelerin kalkınma uğraşlarında eş zamanlı olarak yürütülmektedir. Bu elemanlar; (1) Ekonomik Kalkınma, (2) Sosyal Kalkınma, (3) İnsan Kalkınması, olmaktadır. Kırsal kalkınma ile kırsaldaki halkın ekonomik, sosyal ve insanların refah düzeylerinin yükselmesi ile kalkınmaları sağlanmış olur. Buradan hareketle; Kırsal kalkınma, insan yaşamına olumsuzluklar getiren kırsal çevre koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalardır (Cengiz, A & Çelem .B, 2003)

Kırsal kalkınma; kırsal alanlardaki yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik, kırsaldaki nüfusun kent alanlarındaki ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik nimetlerden, göç olgusunu yaşamalarına gerek olmaksızın, buldukları yerde faydalanmalarını sağlayan ekonomik ve sosyal politikalar bütünüdür.

(1). Kırsal alanlarda yaşayan insan topluluklarının toplumsal, ekonomik, kültürel açılarından yapısını değiştirecek biçimde üretim, gelir ve refah düzeylerinin geliştirilmesini, kentsel alanlardaki fiziksel ve toplumsal alt yapının yaratılmasını, tarımsal ürünlerin daha iyi değerlendirilmesini amaçlayan çok yönlü süreçleri etkinlikleri ve örgütlenmeleri kapsamaktadır

(2). Kırsal alanlarda yaşayan insanların yaşayış tarzlarını ve bütün faaliyetlerini geliştirmek, yeni kurum ve kuruluşlarla bu gayretleri desteklemek, çevreyi ve tabiatı en uygun şekilde kullanmak amacıyla kırsal kalkınma çalışmaları ön plana çıkmıştır (3). Yapılan çalışmalarda sorunların çözümünde, amacın net olarak ortaya konulması ve analiz edilmesi, uzman grupların bilgilerinden ve deneyimlerinden yararlanılması, yerel halkın çalışmalarda yer alması başarı için önemli bir ölçüttür.

Kırsal halkın gelirlerinin düşük olması ve kıt olan kaynaklarını daha etkin kullanabilme konusunda bilinç düzeylerini artırıcı beceri kazandıran eğitimlerin verilmesiyle ilgi duydukları alanlarda faaliyet yürüterek ekonomiye katkı sağlayacakları bilinen bir gerçektir.

Özellikle kırsalda girişimci özellikleri olan bireyleri destekleyerek harekete geçirmek kırsal kalkınmada oldukça önemli bir olgudur.

1.5. Türkiye’de Girişimciliği Engelleyen Unsurlar

İnsanların genel karakteristiğinde bulunan bir iş yapmak için harekete geçmek veya vazgeçmek için olumlu şartların oluşmasını beklemektir. Bu şartlar olumsuzluk gösterirse iş yapma isteğinden vaz geçme içsel ve çevresele faktörlerin engel olarak görülmesine bağlıdır.

Bu faktörlerden bazılarını kısaca belirtmek gerekirse;

Ulusal ve uluslararası politikalarındaki yanlış kararlar,

Devletin Yanlış Politikaları,

Eğitim Kurumlarının yetersizliği ve istenen eğitimi verememesi,

Yüksek Rekabet,

Çevre ve Aile baskısı,

Gereksiz Bürokrasi,

Kalifiye eleman eksikliği,

Risk alamama,

Ülke ekonomisindeki dalgalanmalar,

Anadolu’daki kültürel yapı

Kayıt dışı ekonomi,

Yabancı devletlerin Türkiye üzerindeki baskısı,

Belirsizliklere karşı kendini garantiye alma isteği,

Kriz korkusu,

Yüksek vergi uygulamaları,

Yoksulluk, girdi ve işçi maliyetlerinin yüksek olması,

Pazar sorunun çözümleyememe korkusu,

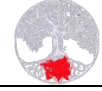
Devlet desteklerinin yeterli olmaması,

Cinsiyet ve eğitimde fırsat eşitsizliği gibi pek çok faktörden girişimciliğin önündeki engeller olarak söz edilebilir.

Torun, (2016)’da yaptığı çalışmada, girişimcilerin karşılaştıkları önemli engeller olarak; sosyolojik yapı ve yaşanılan çevrenin etkisi, toplumun geleneksel inanç ve baskısı, sermaye yetersizliği, kadınlara yönelik desteklerin ve teşviklerin yetersiz olması, aylık gelir seviyesinin düşük olması gibi engeller olduğunu vurgulamıştır.

2. SONUÇ VE ÖNERİLER

Girişimci ruhu gelişmesi çocukluktan başlayan bir olgudur. Kişilere özgüven kazandırmak ailede başlayan ve bulunduğu çevre ile devam eden psikolojiyle yaşama katılmaktır. İnsanlarda var olan içsel duyguları harekete geçmesi için cesaretlendirilmesi gerekir.

Girişimcilik için risk almak ve atılımcı olmak gerekir. Korkulardan uzak bir kişiliğe sahip olmak, başarıcı, atılgan yapıdaki kişilerin önünün açılması için gerekli tedbirler alınması yerel girişimcileri harekete geçirecektir.

Cinsiyetçi yaklaşımlardan uzak ve gerekirse pozitif ayrımcılık yaparak özellikle kadın girişimcileri özendirmek yerel kalkınma politikalarının uygulanmasında önemli ölçüde başarı getirecektir.

Girişimci olabilmek için gelecekle ilgili öngörü ve fırsatları önceden sezinlemek ve fırsata dönüştürmek gerekir.

Yerel aktörleri harekete geçirecek, cesaretlendirecek tedbirlerin alınması, kendilerini güvencede hissetmeleri sağlanarak kırsalda girişimcilik ruhunu harekete geçirmek gerekmektedir.

Girişimci kişilerin yetişmesi veya girişimci ruhunun oluşabilmesi yeni bir kültürün oluşmasını gerektirmektedir. Bu nedenle toplum yapısının, bakış açısının da değişmesi zorunludur. Türkiye’de iş yapabilme zorluğu ve zor ekonomik koşullar insanların daha yaratıcı rekabetçi girişimci ve atılgan olmasını gerektirmektedir.

Kırsal halkın iyi eğitim alması, eğitimde ve iş olanaklarındaki fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

Teknolojinin gelişmesi ve bilgi kaynaklarına daha hızlı ulaşımdan yola çıkarak küresel ve uluslararası boyutta girişimciliğin geliştirilmesi özendirilmeli ve teşvik edilmelidir.

Kırsalda yaşayan insanlar içinde girişimci ruha sahip olanları destekleyerek cesaretlendirmek ve teşvik etmek kırsal kalkınmaya katkı koyacaktır. Dolayısıyla yerinde kalkınma sağlayacağı gibi diğer bireyleri de yeni yatırımlara veya işlere atılmalarını özendirecektir.

Girişimciliği engelleyen faktörlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Tarımsal ve sanayi alanında yatırım yapacak olan girişimcilere gerekli eğitimin verilmesi ve bilinç düzeyinin yükseltilmesi de kırsal halkın ekonomiye katma değer yaratmada oldukça önemli bir etken olacaktır.

Hükümetlerin doğru politikalarla ve desteklerle kırsal kalkınmaya ivme kazandırmak için yerel yatırımcıları teşvik etmelidir.

3. KAYNAKÇA

Acs, Z. J., & Varga, A. (2005). Entrepreneurship, Agglomeration and Technological Change. *Small Business Economics*, 24(3), 323-334.

Aidis, R. (2003). Entrepreneurship and Economic Transition. *Tinbergen Institute Discussion Paper, Faculty of Economics and Econometrics, University of Amsterdam*, 1-29.

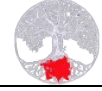
Cantillon, R. (1755). *Essai Sur la Nature du Commerce en General*. London: Macmillan.

Carree, M. A., & Thurik, A. R. (2010). *The Impact of Entrepreneurship on Economic Growth*”, (Eds.), In Z. J. Acs & D. B. Audretsch. Handbook of Entrepreneurship, International Handbook Series on Entrepreneurship 5,.

Cengiz, A., & Çelem .B. (2003). ‘Kırsal Kalkınmada Analitik Hiyerarşi Süreci (Ahs) Yönteminin Kullanımı . *Kafkas Üniversitesi Artvin Orman Fakültesi Dergisi*, 1(2), 144-153.

- Corbett, A. C., & Hmieleski, K. M. (2005). How Corporate Entrepreneurs Think: Cognition, Context, and Entrepreneurial Scripts. *Academy of Management Best Conference Paper*, (s. D1-D7).
- Daft, R. L. (2005). *The Leadership Experience* (Third Edition b.). Canada: Thomson South-Western College Publishing.
- Drucker, P. F. (1998). *Sonuç İçin Yönetim*. (B. Toksöz, Çev.) İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Eren, M. V., Tutar, E., Tutar, F., & Çisil, E. (11-13 Ekim 2012). Yerel Kalkınmada Girişimciliğin Rolü: Gaziantep Örneği. *Uluslararası Avrasya Ekonomileri Konferansı*. Alma-Ata, Kazakistan.
- Geisler, E. (1993). Middle Managers as Internal Corporate Entrepreneurs: An Unfolding Agenda. *Interfaces*, 23(6), 52-63.
- GEM. (2010). *Global Entrepreneurship Monitor, Executive Report*. (Kaynak: Global Entrepreneurship Monitor),. GEM.
- Herron, L. (1992). Cultivating Corporate Entrepreneurs. *Human Resource Planning*, 15(4), 3-14.
- Hewison, A., & Badger, F. (2006). Taking the Initiative:Nurse Intrapreneurs in the NHS”. *Nursing Management*, 13(3), 14-19.
- Hisrich, R. D. (1995). *Entrepreneurship Starting, Developing and Managing a new Enterprise*, ,, (Third Edition b.). Chicago: Irwin: Irwin Publishing.
- Hisrich, R. D., Peters, M. P., & Shepherd, D. A. (2005). *Entrepreneurship*. McGraw-Hill, New York,: International Edition, Sixth Edition.
- Hisrich, R. D., & Peters, M. (2001). *Entrepreneurship*. 5th Edition, McGraw- Hill Higher.
- Hisrich, R., & Peters, M. (1995). *Entrepreneurship Starting, Developing and Managing a new Enterprise*. Chicago: Irwin: Third Edition, Irwin Publishing.
- Hitt, M. A., Black, J. S., & Porter, L. W. (2005). *Management*. New Jersey: International Edition, Pearson Prentice-Hall.
- İlhan, S. (2005). Bazı Değişkenler Açısından Elazığ’da Girişimci Profili. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 217–248,.
- Koh, H. C. (1996). Testing Hypotheses of Entrepreneurial Characteristics a Study of Hong Kong MBA Students. *Journal of Managerial Psychology*, 11(3), 12-25.
- Kuratko, D., & Hodgetts, R. M. (2001). *Entrepreneurship: A Contemporary Approach*. 5 th edn. Fort Worth: Harcourt Publishers.
- Luchsinger, V., & Bagby, D. R. (1987). Entrepreneurship and Intrapreneurship: Behaviors, Comparisons, and Contrasts. *SAM Advanced Management Journal*, 10-13.
- OECD. (2001). “*Drivers of Economic Growth: Information Technology, Innovation and Entrepreneurship*”, . . Paris: OECD.
- Özkul, G., & Dulupçu, M. A. (2007). . Kişisel Gelişimin Girişimci Tipleri Üzerine Etkisi: Antalya-Isparta İllerinde Bir İnceleme. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2(2), 89-92.
- Schumpeter, J. A. (1961). *The Theory of Economic Development*. Cambridge, Massachusetts.: Harvard University Press, Seventh Printing.

Silve, R., & David, A. (1983). . *Entrepreneurial Life*. New York: John Wiley.

Torun, E. (2016). Education Level of Women Entrepreneurs and the Obstacles they Face: The Case of Kocaeli - Kadın Girişimcilerin Eğitim Düzeyi Ve Karşılaştıkları Engeller: Kocaeli Örneği. *Anthropologist*, 24(2), 509-518.

Van Praag, C. M., & Versloot, P. H. (2007). What is the Value of Entrepreneurship? A Review of Recent Research. *Small Business Economics*, 29(4), 351-382,.